

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	August 2020 – juni 2023
Institution	Det Blå Gymnasium i Tønder
Uddannelse	HTX
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Morten Westergaard
Hold	HTX 3

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Spil i Dansk
Titel 2	Litteraturhistorien – del 1
Titel 3	Tema: Storbyen
Titel 4	Mediehistorie
Titel 5	Det moderne Gennembrud
Titel 6	Modernismen
Titel 7	Nyeste tid
Titel 8	Mytemotiver i dansk litteratur

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Nb! Et skema for hvert forløb

Titel 1	Spil i Dansk
Indhold	<p>Spil (Primærlitteratur):</p> <ul style="list-style-type: none">- "Every day the same dream" på https://www.molleindustria.org/everydaythesamedream/everydaythesamedream.html. Molleindustria, December 2009- Individuelt selvvalgt computerspil- Gameplay fra The Elder Scrolls V: Skyrim, 2011. Bethesda Game Studios. https://www.youtube.com/watch?v=nr62-GnrrOs&t=20s <p>Sekundærlitteratur:</p> <ul style="list-style-type: none">- Korch-Frandsen, Julie Baden & Koksbang, Pernille Cecilie: "Computerspillets historie", "Grundstenene i computerspil", "Introduktion til analyse af computerspil" og "Etik i computerspil – hvor går grænsen? #Gotethics?" i "Computerspil i dansk" (ibog). Systime A/S, 2016.
Omfang	12 lektioner á 45 minutter
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none">- Opnå viden om spil som genre.- udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt- analysere og fortolke fiktive tekster- perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, idéhistoriske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, naturfaglige, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge- demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger- demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">- Gruppearbejde- Læroplæg- Fremlæggelser- Skriftlig aflevering

Titel 2	Litteraturhistorien – del 1
Indhold	<p>Primærlitteratur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hovedværk 1: ”Ravnel Frøjsgodes saga”. Oversat af Jesper Lauridsen, Heimskringla.no, 2017. - Olrik, Axel og Falbe-Hansen, Ida: ”<i>Danske Folkeviser</i>”: Gyldendalske Boghandels Forlag (f. Hegel & søn), 1899. <ul style="list-style-type: none"> o <i>Dronning Dagmar ligger i Ribe syg</i> (1 s.) o <i>Ebbe Skammelsen</i> (1 s.) o <i>Harpens kraft</i> (1 s.) o <i>Hr. Torbens datter og hendes faderbane</i> (1 s.) o <i>Der stod tre skalke</i> (1 s.) o <i>Tord af Havsgaard</i> (1 s.) - Folkeeventyr: ”<i>Kong Lindorm</i>” (2 s.) - Artikel om reformationsjubilæum: https://www.dr.dk/nyheder/kultur/tro/luther-lagkager-og-playmobil-figurer-her-er-5-ting-der-skal-saelge-reformationen - Artikel: ”Danske vikinger på nyt togt”, Politiken 2015. - ”Vikings”, DR3, 2013, første afsnit https://hval.dk/mitcfu/materialeinfo.aspx?idnr=TV0000027120&cfuid=7 - Salme: ”Hver har sin skæbne”, Kingo 1681 - Hovedværk 2: Ludvig Holberg: ”Jeppe på Bjerget”, 1722. - H. C. Andersen: ”<i>Skyggen</i> (1847)”, ”<i>Skrubtudsen</i> (1862)” og <i>Theepotten</i> (1863) - Grundtvig: ”<i>Langt højere bjerge</i>”, 1820 - Staffeldt: ”<i>Indvielsen</i>”, 1804 - Sveriges nationalsang: ”<i>Du gamla, du fria</i>”, 1844 - Norges nationalsang: ”<i>Ja, vi elsker dette land</i>” - H. C. Andersen: ”<i>Danmark, mit fædreland</i>”, 1850 - Adam Oehlenschläger: ”<i>Guldbornene</i>”, 1802 - Hovedværk 3: Steen Steensen Blicher: ”<i>Brudstykker af en landsbydegns dagbog</i>”, 1824. <p>Sekundærlitteratur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ”Litteraturens veje”, iBog. Kapitlerne ”Den norrøne digtning”, ”Den sociale orden”, ”Æt og ære”, ”Nordisk mytologi” samt ”Sagatiden”: https://litteraturensveje.systeme.dk/index.php?id=36 - ”Brug litteraturhistorien”, iBog. Kapitlet ”Middelalderens samfund – et slægtssamfund”. https://bl.systeme.dk/index.php?id=155&L=0 - Barabara Kjær-Hansen m.fl.: ”Litteraturhistorien – på langs og på tværs”, Systeme 2014. s. 19-97 + 270 – 271. - Berit Riis Lagdahl m.fl.: ”Krydsfelt – grundbog og i dansk”, Gyldendahl 2010. Om de 3 overordnede skønlitterære genrer. S. 78 – 88. - Aktantmodellen - https://dansksiderne.dk/index.php?id=3461 (teori) (10 ns.)

	<ul style="list-style-type: none"> - Larsen, Ole Schultz: ”Fremstillingsformer” i ”Håndbog til dansk – litteratur, sprog og medier”, Systime 2020. (4,5 s.) - ”Folkeviserne” i ”Litteraturens veje”, Systime 2020. (5 s.) - ”Folkeeventyr” i ”Litteraturen veje”, Systime 2020. (2,5 s.) - Westergaard, Morten: ”Litteraturhistorien del 1”, oplæg 2019. - Kjær-Hansen, Barbara m.fl. :”1650-1720: Barokken” i ”Litteraturhistorien på langs og på tværs”, Systime 2020. (12 s.) - Kjær-Hansen, Barbara m.fl. :”1536-1650: Renæssancen” i ”Litteraturhistorien på langs og på tværs”, Systime 2020. (23,5 s.) - Kjær-Hansen, Barbara m.fl. :”1720-1800: Oplysningstiden” i ”Litteraturhistorien på langs og på tværs”, Systime 2020. (30,5 s.) - Barbara Kjær-Hansen & Tinne S. Bertelsen: ”Litteraturhistorie – på langs og på tværs” Systime 2014, s. 90 – 114. (24 ns.) <p>Malerier:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Caspar David Friedrich: Munken ved havet. 1808-1810 Olie på lærred. 110 x 171,5 cm. Staatliche Museen zu Berlin – Preussischer Kulturbesitz, Nationalgalerie. - Christian Købke: Udsigt fra Dosseringen ved Peblingesøen, henad Nørrebro. 1838. Olie på lærred. 53 x 71,5 cm. Statens museum for Kunst, København - Casper David Friedrich: Abbediet i egeskoven. 1809 – 10. Olie på lærred. 110 x 171 cm. Staatliche Museen Preussischer Kulturbesitz, Nationalgaleri, Berlin - J. C. Dahl: Vinterlandskab ved Vordingborg. I forgrunden en forstyrret kæmpegrav. 1829 Olie på lærred. 173 x 205,5 cm. Statens Museum for Kunst, København. - Caspar David Friedrich: Der Wanderer über dem Nebelmeer. 1818. Olie på lærred. 98,4 x 74,8 cm. Kunsthalle Hamburg, Hamburg - J. Th. Lundbye: En dansk kyst. Motiv fra Kitnæs ved isefjorden. 1842 – 43. Olie på lærred. 188,5 x 255,5 cm. Statens Museum for Kunst, København. - Martinus Rørbye: Kirurgen Christian Fenger med Hustru og datter. 1829 Olie på lærred. 110 x 91 cm. Ribe Kunstmuseum, Ribe - J. Th. Lundbye: En gravhøj fra oldtiden ved Raklev på Refnæs. 1839. Olie på lærred. 66,7 x 88,9 cm. Thorvaldsens Museum, København.
Omfang	86 timer á 45 min.
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt. - demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge. - anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere. - analysere og fortolke fiktive tekster.

	<ul style="list-style-type: none"> - perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge. - demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden. - demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger. - navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation - demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Læroplæg - Individuelt arbejde, herunder skriftlig afl. - Klassesamtale - Gruppearbejde - Gruppeoplæg/frelægning

Titel 3	Tema: Storbyen
Indhold	<p><i>I forlængelse af elevernes studietur har vi i dansk sat fokus på storbyen gennem bl.a. Katrine Marie Guldagers novellesamling "København" fra 2004. Gennem forløbet vil andre genre og tekster også inddrages.</i></p> <p><i>Novellen som genre, vil også indgå og hele genrebegrebet arbejdes der med. Ydermere vil en nykritisk metodegang introduceres og anvendes i elevernes arbejde med novellesamlingen.</i></p> <p>Primærlitteratur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hovedværk 4: Guldager, Katrine Marie: "København", Politikens Forlag 2015. (novellesamling) (120 s.) - Belli, Peter: "København (fra en DC9)", Pladecompagniet, 1992. (1 s.) - Petersen, Carl Emil & Oetersen, Carl Emil (Ulige Numre): "København", Auditorium A:larm Universal Music, 2011. (1 s.) - Unmark, Jens: "København i dine øjne", Auditorium Playground Music Scandinavia 2007. (1 s.) <p>Sekundærlitteratur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Petersen, Jan Aasbjerg Haugaard: "Nykritikken", www.gymdansk.dk 2016. (3 s.) - Westergaard, Morten: "Novellen – Genrekaraktistika", oplæg 2019. - Alinea - Dansk: "Animeret dansk: "Forfatterens ordvalg", "Høj og lav stil, metafor og billedsprog", "Motiv, tema, fortolkning og budskab", "Scenisk, panoramisk og alle de andre fortælleformer", "Tekstens tid, sted og miljø", Alinea dansk 2019.
Omfang	18 lektioner á 45 min.
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt. - demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi. - demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge. - anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere. - analysere og fortolke fiktive tekster. - perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge. - demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden. - demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt - navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation - demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder.

Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">- Læreroplæg- Individuelt arbejde, herunder skiftlig afl.- Klassesamtale- Pararbejde- Gruppearbejde
---------------------------------------	---

Titel 4	Mediehistorie <i>Foretaget af barselsvikar</i>
Indhold	<p>Primærlitteratur (Sange):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Christopher: "Irony", 2002 - Taylor Swift: "You need to calm down", 2019. <p>Sekundærlitteratur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Berit Riis Langdahl, Mimi Olsen, Pia Quist; "Krydsfelt" Gyldendal 2010, s. 265 – 282 - Håndbog til dansk "sociale medier" https://hbdansk.systeme.dk/index.php?id=275&L=0 - "Litteraturhistorien på langs og på tværs" om det 21. århundrede https://litthist.systeme.dk/index.php?id=293&L=0 -
Omfang	15 lektioner á 45 min. varighed
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - anvende forskellige mundtlige genrer, herunder referat, redegørelse, karakteristik og diskussion. - selvstændigt udføre metodisk og relevant analyse og fortolkning af forskellige tekster. - analysere trykte og elektroniske medietekster og vurdere disse som led i en kommunikationssituation. - demonstrere kendskab til danske og internationale strømninger inden for litteratur og medier og samspillet med kultur og samfund. - Mediehistorie - Tendenser i samtiden
Væsentligste arbejdsformer	klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/skriftligt arbejde/gruppearbejde

Titel 5	Det moderne Gennembrud
Indhold	<p>Primærlitteratur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hovedværk 5: Ibsen, Henrik: ”Et dukkehjem”. Folkeudgave 1879. (126 ns.) - Pontoppidan, Henrik: ”Ane-Mette” i ”Fra Hytterne”. - Bang, Herman: ”Pernille” i ”Værker i mindegave”. 1921 - Indledning til hovedstrømninger af Georg Brandes. - Nielsen, Marie Ravn: ”Nora smækkede med døren og forlod mand og børn for 140 år siden: I dag fortælles hendes historie stadig over hele verden” på https://www.dr.dk/nyheder/kultur/nora-smaekkede-med-doeren-og-forlod-mand-og-boern-140-aar-siden-i-dag-foertaelles?fbclid=IwAR1L1bWAOHOoV7VglPTcDsXQXEVfjodkF7rfN95N NLcPZ_arKscOVtenb3I DR - Spillefilm ”Lykke-Per”, instrueret af Bille August. 2018. <p>Malerier:</p> <ul style="list-style-type: none"> - SUMMUM JUS, SUMMA INJURIA. BARNEMORDET 1886 af Erik Henningsen - I KØBMANDENS BOD, NÅR DER IKKE FISKEs. SKAGEN 1882 P.S. Krøyer - Forårsfåreklipping på Lolland. Gråvej. Joakim Skovgaard - Forladt. Dog ej af Venner i Nøden” (1888). Frants Henningsen. <p>Mediedrama:</p> <ul style="list-style-type: none"> - DR: ” Et dukkehjem” DR drama, sendt 1974, https://www.dr.dk/bonanza/serie/583/henning-moritzen/52120/et-dukkehjem <p>Sekundærlitteratur</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bødtcher-Hansen, Maja & Mose, Susan: ”George Brandes indleder perioden”, ”Sædelighedsfejden” og ”Argumentationsformer og retorik” i ”Det moderne gennembrud #MeToo”. Gyldendal A/S 2019
Omfang	28 lektioner á 45 minutter
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - analysere og fortolke fiktive tekster. - perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge. - demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder - demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger. - demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden

Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">- Gruppearbejde- Læroplæg- Fremlæggelser- Skriftlig aflevering
-----------------------------------	---

Titel 6	Modernismen
Indhold	<p>Primærlitteratur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jensen, Johannes V.: ”På Memphis station”, 1906 - Aakjær, Jeppe: ”Når rugen skal ind”, Kalliope: https://kalliope.org/da/text/aakjaer2000092413 - Nexø, Martin Andersen: ”Lønningsdag (en idyl)” i ”Litteraturhistorien – på langs og på tværs ” (i-bog), Systime (1900). (2,5 ns.) - Hansen, Martin A.: ”Soldaten og pigen” (1947) i ”Litteraturhistorien – på langs og på tværs ” (i-bog), Systime. (5,8 ns.) - Kristensen, Tom: ”En nat i Berlin” (1921). (1.ns.) - Seeberg, Peter: ”Hjulet” i ”Eftersøgningen og andre noveller” Gyldendal (1962). (3 ns.) - Rifbjerg, Klaus: ”Livet i et badeværelse” i ”Litteraturhistorien – på langs og på tværs ” (i-bog), Systime. (2,4 ns.) - ”Karen Blixen bruger en smartphone”, DR 2017, https://youtu.be/r4KKPLxVa5c - Blixen, Karen: ”Ringene”, Gyldendal 1942. (4 ns.) - ”Øgendahl og de store forfattere: Karen Blixen” (portrætprogram), DR 2018, https://www.dr.dk/tv/se/oegendahl-pa-laeschesten/oegendahl-og-de-store-forfattere/oegendahl-og-de-store-forfattere-karen-blixen - Blixen, Karen: uddrag af ”Den Afrikanske Farm”, 1937. - Hovedværk 6: Scherfig, Hans: ”Det forsømte forår”. Gyldendal 1940. (175 ns.) <p>Sekundærlitteratur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Johannes Fibiger & Gerd Lütken: ”Det folkelige gennembrud”, ”Johannes V. Jensen – fra spleen til sundhed”, ”Vandringen mod lyset – proletarens kamp” i ”Litteraturen veje” (i-bog), Systime A/S - Efterkrigsmodernisme (1945-1960) i ”Litteraturhistorien – på langs og på tværs ” (i-bog), Systime (1900). - ”60’er-modernisme (1960-1970)” i ”Litteraturhistorien – på langs og på tværs ” (i-bog), Systime. (4,4 ns.) - ”Det halve er mere end det hele” (Undervisningsmateriale), Karen Blixen Museet 2015. (9 ns.) - ”Efterkrigstiden i et eksistentialetisk lys” i Eksistentialetisme i dansk (i-bog), Systime A/S
Omfang	35 lektioner á 45 minutter
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - analysere og fortolke fiktive tekster. - perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge. - demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder - demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger.

	<ul style="list-style-type: none">- demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">- Gruppearbejde- Læroplæg- Fremlæggelser- Skriftlig aflevering

Titel 7	Nyeste tid
Indhold	<p>Primærlitteratur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Korsgaard, Thomas: "Selvmordmanual" i "Tyverier". Lindhart og Ringof 2019. - Ørntoft, Theis: Uddrag af "Digte 2014". Gyldendal 2014. - Hørslev, Lone: "Dagene er data" og "Mere data" I "Dagene er Data", 2019 Rosinante. (2 ns.) - Musik: "Alt er data" af Uhørt. - Podcast om poppoesi. Politiken - Hassan, Yahya: "I EN RADIUS AF 100 METER" I "Yahya Hassan – Digte", Gyldendal 2013 (3 ns.) - Uddrag af Pape, Morten: Planen (2015). JP/Politikens Hus A/S. - Uddrag af Eric, Caspar: Jeg vil ikke tilbage I "Litteraturhistorien – på langs og på tværs" (i-bog), Systeme (1900). - Rahim, Tobias: Drømmene maler virkeligheden. Politikens Hus 2022. <p>Sekundærlitteratur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analyse af digte: https://hbdansk.systeme.dk/
Omfang	20 lektioner á 45 minutter
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere - analysere og fortolke fiktive tekster - demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi - perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge - demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - klasseundervisning/skriftligt arbejde/gruppearbejde

Titel 8	Mytemotiver i dansk litteratur
Indhold	<ul style="list-style-type: none"> - Benn, Ove & Jacobsen, Jørn: "Ikarosmyten" I "Mytemotiver i dansk litteratur – en anatologi", 2017 (2 ns.) - Benn, Ove & Jacobsen, Jørn: "Myten om Oedipus og Elektra" I "Mytemotiver i dansk litteratur – en anatologi", 2017 (4 ns.) - Aidt, Naja Marie: "Latter", 1995. i Benn, Ove & Jacobsen, Jørn: "Mytemotiver i dansk litteratur – en anatologi", 2017 (6 ns.) - Blixen, Karen: "Vinger", 1915 i Benn, Ove & Jacobsen, Jørn: "Mytemotiver i dansk litteratur – en anatologi", 2017 (6 ns.)
Omfang	20 lektioner á 45 minutter
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - analysere og fortolke fiktive tekster - perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge - demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden - mangfoldige litterære genrer billeder, film og øvrige multimodale tekster - oversatte tekster, der bidrager til at perspektivere dansksprogede tekster i en nordisk, europæisk eller global sammenhæng
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, oplæg, par- og gruppearbejde.